

HEKİMLERİN SİGARA İÇME DAVRANIŞLARININ TIP ETİĞİ İLKELERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yard.Doç.Dr. Esin Karlıkaya¹, Prof.Dr. Celal Karlıkaya²

¹ Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik, ² Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalları,
EDİRNE

Bireylerin, varolduğu andan başlayarak en değerli saydıkları şey yaşamlarıdır. Toplumun biz hekimlerden en büyük beklentisi ise yaşamların korunmasına ve sürekliliğine yardımcı olabilmemiz ve bu amaçla sağlığı, esenliği sağlayıcı eylem ve tutumlara öncülük etmemizdir. Hekimler hastalarını tedavi edip hayatlarını kurtarıırken ya da sağlıklarını korumaya çalışırken bir yandan da davranış ve önerileri ile hastasının tutumunu belirlemede önemli bir rol model olma görevi üstlenmektedirler. Dünya Hekimler Birliği, 2007 yılında kabul ettiği Tütün Ürünlerinin Sağlığa Zararları Bildirgesi ile hekimlerden bireysel olarak tütün ürünleri kullanmayarak rol model olmalarını ve halkı eğitmelerini önemle istemektedir. Ancak, tütün ürünlerinin kullanımı, ne yazık ki hekimler tarafından yaygın bir biçimde gerçekleştirilen bir eylemdir. Bu nedenle, hekimlerin tütün ürünlerini kullanmalarının etkilerinin, önemli bir sosyal boyut olan ahlakilik (etik) açısından da değerlendirilmesi gerekmektedir.

Tıp etiği, tıbbi uygulamalar ve sağlık alanındaki tutum ve eylemlerin iyi ya da kötü/doğru ya da yanlış yönünden, yani ahlakiliği açısından değerlendirilmesi etkinliğidir. Etiğin temel amacı ahlaki eylemin insanın isterse gerçekleştirebileceği, istemezse vazgeçebileceği keyfi bir eylem olmadığını; aksine, insan olarak varlığına ilişkin vazgeçilmez bir niteliğin ifadesi olduğunu gösterebilmektir. Bunun için de birtakım ilkelerin klavuzluğundan yararlanılır. Tıpta eylemin ahlaki değerlendirmesini yaparken yarar sağlama, zarar vermeme, adaletin korunması ve özerkliğe saygı ilkeleri yol göstericidir.

Bu çalışmada, hekimlerin tütün ürünlerini kullanma eylemlerinin ahlaki (etik) boyutu, tıp etiğinin temel ilkeleri doğrultusunda irdelenecektir.